

Í dag:

Week-end

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÖÐRALAG

NR. 75

LEYGARDAGIN
17. OKTOBER 1964

37. ÁRG.

ATOMBUMBAN SPRONGD

Í GJAR KOMU TÍÐINDINI ÚR KÍNA, AT TEIR HAVA HAVT ROYNDARSÞREINGING AV ATOMBUMBU HESI TÍÐINDI KOMU IKKI SAMDOÐUR AFTANÁ, AT KRUSIOV VAR FARIN FRA SUM LEIÐARI AV SOVJETSAMVELD INUM

CHOU EN-LAI.

Gitingarnar, sum hava verið frá amerikanskari síðu, hava sostatt verið sannar. Tað var bert tíðspunktið, sum teir ikki vistu.

Hesar hendingarnar, sum hava meira og minni uppost allan heimin, bæði fráfarir Krusjovs — og so atomsprengingin í Kína, koma í næstu framtíð at visa, um tað verður ein onnur «tíð», heimurin er kom in í.

Um lítlan mánaða skulu amerikanarar velja sær nýggjan forseta. Hesar heimshendingarnar frá teim kommunistisku stórveldunum, koma beint frammanundan, og hvørja ávirkan hetta kann hava á amerikanska presidentvalið er sjálvandi ílt at siga — men eitt er vist: heimurin er í döpurhuga.

ÍTRÓTTUR:

USA fær mesta gullið

Í teimum olímpisku leikum í Tokio, ið byrjaðu fyri fám døgum síðan, var tað, ið størstan áhuga hevur millum flest allar tíðir, nevnliga frælsan ítrótt (atletikk). Eisini her er stórt kapplop millum USA og USSR um at fáa flestar gullmedaljur.

Yvirhøvur sýnist USA í hesari olýmpiadu, at fara við fleiri gullmedaljum enn USSR. Seinast var tað óvugt. Tá fingu russar einar 7 gullmedaljur fleiri enn amerikamenn.

Til hósadagin hevði USA fingið 15 gullmedaljur, meðan U.S.S.R. tá bert hevði 7.

ATLETIK (FRÆLSUR ÍTRÓTTUR 10.000 m.)

1. Billy Mills USA 28 min. 25.8 sek.
2. Kamuti, Tunis
3. Clark, Australia

Hetta bleiv ein ógvuliga spennandi renning við tað, at teir triggir teir fyrstu tá ið 200 m vóru eftir, vóru so javnir, at teir skiftust at fara, við tí úrsliti at indianarin frá USA tá ið 20—30 m vórðu eftir fekk kroyst seg framman, favoritturin Clark frá Australia bleiv bert nr. 3.

Hann er eigari av verðsrekordini í hesari renning.

Spjótast varð størsta vónbroti hjá Norðmonnum, tí at favoritturin og eigarin av verðsrekordini Terji Petersen ikki var forur fyri at sleppa í finaluna (har komu bert 12 av teimum bestu, og hann bleiv bert nr. 13).

Vinnari bleiv tó ein Norðlendur, tað var finni Pauli Nivalla. I. Pauli Nivalla 82.66.

2. Kuzar, Ungaria.
3. Luzit, USSR.

Fimmýsturi fyri menn
1. U.S.S.R.

Diskos, menn
1. Al Oerther, USA

FRÆLSUR ÍTRÓTTUR KVINNUR
Longdarlop

1. Mary Reand 6.76 metur og er hettar nýggi verðsrekord (Ongland)
2. Irene Kirschenstein, Pólland 6.60
3. Zeikonova USSR hon var favorittur, við tað at hon átti verðsrekord, sum her bleiv sligin av Reand.

KAPPRÓÐUR
8-mannafor

1. USA
2. Týskland
3. Tjekkosllovakia

Fýrmannafor u. róðursmann

1. Danmark (Kvik)
2. Ongland
3. USA

Single Sculler

1. USSR (Framhald á 4. síðu)

Fult av sild

Norðan fyri Streym — í Sundinum — stendur nógv sild. Teir fingu síðsta leygardag 40 tons í nótakasti. Teir hava avreitt til Bacalao og er stóddin 10—12.

Ísland fær nú fjarsýn

Íslenska útvarpið hevur víðtikið at veita pening til uppsetan av fjarsýnastólum, fyribils í Reykjavík og har um leiðir.

Játtaðar eru 20 milj. krónur og er hesin peningur innkominn við tolli og avgjaldi uppá fjarsýnistól. Amerikanska Keflavíkarstöðin hevur frammanundan fjarsýn — og er tað av hesi orsök, at íslendingar hava flutt inn fjarsýnistól.

Íslendingar kunnu siggja sendingar frá Amerikansku stöðini í Reykjavík — og tí er íslenska útvarpið farið undir at stovna eitt íslenskt fjarsýn.

LÆKNAR ÚR NORÐANLOND UM VILJA IKKI SØKJA

SIJALVT FØROYINGAR VILJA IKKI SØKJA KOMMUNULÆKNASTØRV Í FØROYUM

Læknaviðurskiptini í Føroyum, se vónalig tey eru, hava ongan tjansin at batna, tá læknar úr Norðanlondum søkja ikki kommunulæknastørvini, sum leys eru.

Tað nógv umrødda læknastarvið, sum ein skotskur læni í lotuni røkir — á Sandi, verður skjótt leyst aftur, tí hesin læknin verður einans í starvinum til desember mánaða.

Tað eru 10 umsóknir komnar ymsastaðir úr Europu og Ameríku. Hja myndugleikumum skal nú stóðan um seting av lækna avgerast. Av hesum eru 6 týskarar, 1 bret, 1 amerikanari, 1 grikkur og 1 úr Ungarn — og bert onkur av hesum dugir at tala danskt. Til varavirklæknastarvið á landsjúkrahúsinum, á kirugisku deildini eru nú komnar 5 umsóknir, allar Føroyingar. Hetta starv fer at verða sett fyrsta dagin.

BRETSK VALIÐ

Seinasta frá valinum er at arbeidaraflakkurin hevur 316. konservatívi 303, liberali 5, meðan 6 tingsessir enn ikki eru avgjördir og frættist ikki frá hesum úrslitum fyrr enn einaferð í dag ella í kvøld.

126.000 tunnur av saltsild eru higartil veiddar, meðan 100.000 tunnur vóru veiddar somu tíð í fjør.

Sildaskipini gevast nú so hvørt, so nú eru fleiri, sum hava gjørt seg út aftur til annan fiskiskap.

ANDLÁT. Magnus Pauli Poulsen, Skúvoy, fer til gravar í dag. Simun Sigvald Øre, Fuglafirði, andaðist hósadagin, 78 ár.

Ortopediski skómakarinn er at hitta mánadagin á landsjúkrahúsinum (tuberkuleidlini).

80 ÁR

Týsdagin 20. oktober verður Sigrid Biskupstøð 80 ár.

LUTHER KING

Nobel friðarlénin í ár fekk amerikarin Martin Luther King, negaraleiðari og prestur.

Bretland fær nú javnaðarstjórn

Bretska arbeidaraflakkurin vann valið mikudagin. Wilson verður premierministari. Aftaná 13 ár í stjórn megu teir konservatívu leggja frá sær.

Bretska arbeidaraflakkurin verður hann, sum kemur at taka við stjórnarvaldinum aftaná parlamentsvalið mikudagin. Tað eru 13 ár síðan Arbeidaraflakkurin hevur sitið í stjórn. Arbeidaraflakkurin hevur havt

stóra framgongd við valið og hóast teir ikki kundu siga endaliga úrslitið av valinum, tá blaðið fór til prentingar, er einki at ivast í, at konservatívi flokkurin hevur tapt valið.

Bretska Javnaðaraflakkurin verður tann størsti flokkurin í Undirhúsinum, og verður einsamallur at mynda stjórn.

Tá tað bert vóru 13 valdomir av teini 530 valdomunum eftir at tella upp, var stóðan, at Arbeidaraflakkurin hevði fingið 313 og Konservatívu 299.

Arbeidaraflakkurin hevur vunnið 51 tingsessir og mist 5. Konservatívu hava mist 59 tingsessir og vunnið 5. Liberali flokkurin hevur fingið 5 tingsessir, teir hava vunnið ein sess, men samstundis mist ein. Uttanflokkar hava mist ein tingsess til Arbeidaraflakkin.

Torført at prógva tað

Frá sinum egnu skal ein hoyra tað!

Dagblaðið í gjár:

Bæði javnaðaraflakkurin og sambandsflokkurin hava roynt at pota inn í fólk, at fólkaflokkurin skuldi vera ein afturhaldsflokkur og størmannaflokkur. Tað er torført at prógva hetta.

Hvat er hent í Kremli?

KRING ALLAN HEIMIN VERÐUR Í DAG METT UM HVAT IÐ FER AT HENDA NÚ KRUSIOV ER FARIN FRA, BÆÐI VIÐVÍKJANDI POLITIKKINUM Í SJALVUM USSR OG IKKI MINNI HVUSSU FRAMTÍÐAR SOVJETISKI UTTANRIKISPOLITIKKURIN FER AT VERA

Frá russiskum umboðsmonnum verður sagt, at eingin broyting fer at vera, hvørki í innan- ella uttanrikispolitikkinum.

Men hóast hetta verður sagt, halda menn við skili á sovjetiskum viðurskiptum, at tað verður valla gjørligt, at ikki broytingar koma í. Spurningurin er meira, hvussu stórar hesar vera og hvat ávirkan teir fáa.

Tað verður met, at broytingarnar ikki koma at verða beinanvegin, men koma at fara fram so við og við, men størsta broytingin verður væntuliga, at fáa betri samstarv við tað nýggja atomveldið Kína.

Í Eystureuropu hava útvarpsendingarnar bert í stuttum sagt frá, at Krusiov er fráfarin.

Men í Albaníu eru teir meira bersógnir og siga beinleiðis, at Krusiov er frákvørdur, tí at hann hevur verið so fígginna sinnaður móti Pekking.

Pollakkar eru ikki glaðir fyri at Krusiov er farin, tí hann umboðaði liberalismonn innanfyri kommunismu í heila teir.

Provað skrivur, at tað, sum varð lovt til reitt á flokkskonferensuni í 1956 og 1961 verður hildið áfram. Hetta halda menn vera fyri á vissa einaeina fátíð um, at avstaliniserin og at stöðin um at hevja livitíðin fer tann vanligu russin, verður hildið áfram.

KRUSIOV var hjartað ov ringt — ella var hjartalagi ov gott?

Martin S

kom hósadagin til Føroya úr Borgshavn og Kangarsuak við útroðrarmonnum, 6 bátar komu heim við úr Grønlandi og 720 tons av saltsinni, sum verður uppskipaður í Havn og á Skála.

Martin S fer í næstu viku aftur til Grønlands, hann skal tá taka útroðrarmenn úr Eggersø, 25 í tali, hesir høvdu fyri góðari viku síðan fiskað 125 tons.